

Minister Sprawiedliwości

DL-VIII.48.157.2026
Warszawa, 08 czerwca 2026 r.

Dot. DAB-III.0210.1.2026

Pan
Michał Jaros
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do przesłanego stanowiska Ministerstwa Rozwoju i Technologii do zgłoszonych uwag oraz aktualnego *projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60)*, jak również w ślad za przekazaną przy piśmie Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw Informatyzacji, Pana Marcina Burkota, do Sekretarz Komitetu do spraw Cyfryzacji, Pani Katarzyny Bis – Płaza z dnia 13.05.2026 r. tabelą uwag Ministerstwa Sprawiedliwości do ww. projektu, dodatkowo uprzejmie przedstawiam, co następuje:

1. W opiniowanej uprzednio wersji *projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60)* Minister Sprawiedliwości podniósł, iż zgodnie z projektowanym art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, obowiązek przekazywania przez notariuszy odpisów aktów notarialnych zastąpiono obowiązkiem przekazywania przez notariuszy elektronicznych wypisów aktów notarialnych. Zatem odstąpiono od wcześniejszej propozycji wskazującej na przekazywanie starostom wypisów czynności notarialnych za pomocą systemu CREWAN, a jednocześnie brak jest regulacji, które precyzowałyby, w jaki sposób notariusze będą wykonywać obowiązek przekazywania elektronicznych wypisów czynności notarialnych według nowej regulacji. Minister Sprawiedliwości podtrzymuje wyrażone uprzednio stanowisko, że brak jest uregulowań wskazujących, za pomocą jakiego systemu teleinformatycznego ma nastąpić przekazywanie starostom dokumentów elektronicznych, bowiem w projekcie brak jest odniesienia do systemu, który umożliwiłby przesyłanie przez notariuszy dokumentów elektronicznych do jednostek samorządu terytorialnego. Pragnę przy tym podkreślić, iż co do zasady, Minister Sprawiedliwości popiera postulat wprowadzenia zapisów umożliwiających udostępnianie elektronicznych wypisów aktów notarialnych i aktów poświadczenia dziedziczenia przez notariuszy, które przyczynią się do redukcji obciążeń organizacyjnych kancelarii notarialnych, przy jednoczesnym usprawnieniu aktualizacji ewidencji gruntów i budynków, z uwagi na usprawnienia obiegu dokumentów przetworzonych elektronicznie. W związku z tym za trafny należało uznać postulat wykorzystania w tym zakresie rozszerzonych funkcjonalności systemu CREWAN. Podkreślenia wymaga, że Krajowa Rada Notarialna w zakresie i na zasadach określonych w przepisach szczególnych zapewnia notariuszom, sądom oraz innym organom państwowym uprawnionym na podstawie tych przepisów dostęp do Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych (dalej: Repozytorium) oraz bezpieczeństwo Repozytorium, w szczególności ochronę danych zgromadzonych w Repozytorium przed nieuprawnionym

dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą. Krajowa Rada Notarialna prowadzi CREWAN, w którym przechowuje się elektroniczne wypisy i wyciągi z aktów notarialnych sporządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W tabeli uwag zgłoszonych na etapie uzgodnień międzyresortowych do nowej wersji projektu, w stanowisku wnioskodawcy projektu wskazano, że projekt ustawy celowo nie reguluje przedmiotowej kwestii, notariusze bowiem będą mogli przysyłać przedmiotowe dokumenty przez wybrany przez siebie „środek przekazu” i nie będą mieli narzuconego obowiązku ich przekazywania w systemach teleinformatycznych.

Tym samym, wobec odstąpienia od poprzednich propozycji, które zakładały, że Krajowa Rada Notarialna zapewnia niezwłoczne przekazywanie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach, wypisów czynności, Minister Sprawiedliwości podtrzymuje stanowisko, że istotne jest doprecyzowanie, w jaki sposób elektroniczne wypisy aktów notarialnych, zarejestrowanych aktów poświadczenia dziedziczenia i zarejestrowanych europejskich poświadczeń spadkowych, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej, mają być przysyłane.

2. Rozszerzając dotychczasową argumentację (którą Minister Sprawiedliwości podtrzymuje) w zakresie uwagi przekazanej przy piśmie Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw Informatyzacji do Sekretarza Komitetu do spraw Cyfryzacji z dnia 13.05.2026 r, dotyczącej wycofania art. 1 pkt 26 projektu dodającego art. 24b ust. 1a-1c, Minister Sprawiedliwości stanowczo sprzeciwia się próbie „przerzucenia” przez projektodawcę na Ministerstwo Sprawiedliwości obowiązku obliczenia kosztów, jakie poniosą sądy wieczystoksięgowe, po wejściu w życie projektowanej ustawy. To bowiem projektodawca ma najlepszą wiedzę, ile zawiadomień z Ewidencji Gruntów i Budynków, w tym dotyczących identyfikatorów działek ewidencyjnych, budynków oraz lokali, skierowanych zostanie do sądów drogą elektroniczną – co też powodować będzie konieczność ich „wydrukowania” przez sąd wieczystoksięgowy w trybie projektowanego art. 24 b ust. 1b i 1c. Zgodnie z tym przepisem, sąd prowadzący księgi wieczyste, który otrzymał zawiadomienie wraz z odpowiednimi załącznikami, o których mowa w ust. 1a, w przypadku braku możliwości włączenia dokumentów elektronicznych do akt księgi wieczystej, zapewnia:

- 1) wykonanie z należytą starannością i jakością techniczną wydruku dokumentów elektronicznych, umożliwiającego zapoznanie się z treścią dokumentu bez konieczności weryfikacji tej treści z dokumentem elektronicznym;
- 2) zgodność treści wydrukowanego dokumentu elektronicznego oraz dokumentu zawierającego wynik weryfikacji podpisu lub pieczęci elektronicznej z treścią odpowiadających im dokumentów elektronicznych.

W ocenie Ministra Sprawiedliwości, projektodawcy powinni mieć wiedzę, jaką liczbę zawiadomień elektronicznych prześlą do sądów po wejściu w życie projektowanej ustawy. Zwracam przy tym uwagę, że do Ministerstwa Sprawiedliwości wpłynęło pismo z dnia 17 kwietnia 2026 r. Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii (znak: DAB-III.0710.23.2026) w sprawie procesu dostosowania identyfikatorów działek ewidencyjnych, budynków i lokali, wynikającego z przepisów § 44 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2024 r. poz. 219, z późn. zm.). Z przedmiotowego pisma wynika, że

informacje dotyczące liczby identyfikatorów działek ewidencyjnych, budynków i lokali wymagających dostosowania są już obecnie zbierane przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii w ramach kwartalnego monitoringu postępów realizacji przedmiotowego zadania. Główny Urząd Geodezji i Kartografii zbiera ww. dane w postaci ankiety prowadzonej wśród organów administracji geodezyjnej i kartograficznej szczebla powiatowego. Do pisma załączono wyniki ankiety za IV kwartał 2025 r., przy czym zaznaczono, że w ramach przedmiotowego monitoringu Główny Urząd Geodezji i Kartografii nie zbiera informacji o liczbie identyfikatorów obiektów bazy danych ewidencyjnych, co do których zmiany wprowadzono już w ewidencji gruntów i budynków, ale nie powiadomiono jeszcze właściwych wydziałów ksiąg wieczystych sądów rejonowych. Z ankiety tej wynika, że liczba identyfikatorów działek, budynków, lokali wymagająca dostosowania do obowiązujących przepisów, tj. do końca 2029 r. wynosi w przypadku działek - 2 629 703, budynków - 2 817 169, lokali - 2 034 959. Z powyższego wynika zatem, że wg ankiety za IV kwartał 2025 r. zmiany w prowadzonych przez starostwa ewidencjach wymagać będzie aż 7 481 831 identyfikatorów. Należy przy tym podkreślić, że do sądów wieczystoksięgowych przesyłane są zawiadomienia o każdej zmianie w ewidencji gruntów i budynków, a więc nie tylko zawiadomienia dotyczące zmiany identyfikatorów. Tym samym liczba zawiadomień, które zostaną przesłane do sądów wieczystoksięgowych, może być jeszcze większa. Do każdego zawiadomienia o zmianach w ewidencji gruntów i budynków dołączane są dokumenty geodezyjne obejmujące od kilku do kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu stron formatu A4 (niejednokrotnie także dokumenty wielkoformatowe - zawierające mapy ewidencyjne). Zakładając, że po wejściu w życie projektowanych przepisów do sądów przesłanych zostanie w postaci elektronicznej ok. 7 000 000 (zaokrąglając) zawiadomień o zmianach danych w ewidencji gruntów i budynków dotyczących zmian identyfikatorów działek, budynków i lokali, zachodzić będzie konieczność wydrukowania w sądach:

- 1) ok 7 000 000 zawiadomień o zmianach w EGiB;
- 2) 14 000 000 załączonych do zawiadomień dokumentów geodezyjnych (przy założeniu, że każdy z załączonych dokumentów geodezyjnych wygeneruje tylko dwa „wydruki”);
- 3) 7 000 000 dokumentów zawierających „wynik” weryfikacji podpisu lub pieczęci elektronicznej z treścią odpowiadających im dokumentów elektronicznych.

Tym samym, opierając się na danych dostarczonych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii, koszt sądów związany z wejściem w życie przepisu art. 24 b ust. 1b i 1c (a dotyczący tylko zmiany do 2029 r. identyfikatorów działek, budynków i lokali) to koszt związany z obowiązkiem wydrukowania co najmniej 28 000 000 stron dokumentów.

Na przedmiotowy koszt składa się:

- koszt zakupu papieru do drukarek,
- koszt energii zużytej do wydrukowania tej dokumentacji,
- koszty eksploatacyjne (np. koszt tonerów do drukarek),
- i najważniejsze - koszt dodatkowej pracy pracowników sekretariatów, na których projektowana ustawa nakłada nowe obowiązki.

Nie można też pominąć faktu, iż niektóre z małych sądów będą zmuszone do zakupu urządzeń do drukowania dokumentów wielkoformatowych (np. do drukowania map ewidencyjnych). W takim przypadku sądy poniosą dodatkowe koszty na zakup specjalistycznych urządzeń drukujących, które mogą okazać się niepotrzebne po wejściu w życie przepisów regulujących akta hybrydowe ksiąg wieczystych (planowany termin to wrzesień – październik 2027 r.), przy założeniu, że nowe dokumenty z EGiB w aktach ksiąg

wieczystych będą przechowywane w postaci elektronicznej. Forsując propozycję zawartą w projekcie, projektodawca narzuca sądom zbędne wydatkowanie środków publicznych i naraża sądy na zarzut niegospodarnego wydatkowania tych środków.

Należy także podkreślić, że wbrew temu co jest podnoszone w tabeli uwag, tj. że przepisy „projektu ustawy nie nakładają nowych obowiązków czy zadań”, przepisy projektu nakładają na sądy (a precyzyjniej na pracowników sądów) nowe obowiązki i zadania. Projekt obciąża bowiem sądy obowiązkiem „drukowania” zawiadomień, dokumentacji geodezyjnej przesłanej do sądu drogą elektroniczną oraz dokumentów zawierających wynik weryfikacji podpisu lub pieczęci elektronicznej z treścią odpowiadających im dokumentów elektronicznych. Innymi słowy (na co także zwrócono uwagę w tabeli uwag do Sekretarz Komitetu do spraw Cyfryzacji przy piśmie z dnia 13.05.2026 r.) wejście w życie omawianego przepisu powodować będzie obciążenie pracowników sekretariatów wydziałów ksiąg wieczystych nowymi obowiązkami. Pracownicy ci będą musieli być zaangażowani w proces drukowania zawiadomień oraz dokumentów geodezyjnych do akt ksiąg wieczystych – co mija się z celem i ideą wymiany dokumentów elektronicznych pomiędzy organami państwowymi.

Z tych też powodów Minister Sprawiedliwości jednoznacznie wnosi o wycofanie się projektodawców z regulacji art. 1 pkt 26 projektu dodającego art. 24b ust. 1a - 1c.

Należy raz jeszcze podkreślić, iż wejście w życie projektowanych przepisów przed przepisami wprowadzającymi elektroniczne (hybrydowe) akta ksiąg wieczystych nie tylko zwiększyłby koszty po stronie sądów prowadzących księgi wieczyste, ale także z dużym prawdopodobieństwem negatywnie wpłynąłby na sprawność postępowania wieczystoksięgowego. Tym samym „koszty” rozwiązania przewidzianego w art. 24b ust. 1a-1c w konsekwencji ponieśliby obywatele, których czas oczekiwania na rozpoznanie w sądzie wniosku o wpis do księgi wieczystej uległby znacznemu wydłużeniu.

3. Należy także wskazać (podtrzymując w całości dotychczas zgłoszone uwagi oraz negatywną ocenę projektowanego art. 24b ust. 1a – 1c ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne), iż argumentacja przedstawiona przez projektodawcę nie usuwa zasadniczych zastrzeżeń natury systemowej, konstytucyjnej i legislacyjnej. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że projektowana regulacja zmierza w istocie do zmiany podstaw wpisu do księgi wieczystej oraz modelu dokumentowego postępowania wieczystoksięgowego bez dokonania odpowiednich zmian w ustawie o księgach wieczystych i hipotece oraz Kodeksie postępowania cywilnego. Materia ta została bowiem kompleksowo uregulowana właśnie w tych aktach prawnych i nie może być modyfikowana pośrednio w ustawie – Prawo geodezyjne i kartograficzne. Nie można podzielić stanowiska Ministerstwa Rozwoju i Technologii, zgodnie z którym brak wyraźnego wskazania w ustawie o księgach wieczystych i hipotece postaci dokumentów stanowiących podstawę wpisu miałyby oznaczać dopuszczalność dowolności w tym zakresie. Argumentacja ta pomija charakter i konstrukcję postępowania wieczystoksięgowego, które cechuje się szczególnym formalizmem oraz opiera się na zamkniętym i ściśle interpretowanym katalogu podstaw wpisu. W postępowaniu wieczystoksięgowym brak wyraźnego zakazu nie może być utożsamiany z istnieniem podstawy prawnej do wprowadzenia nowych rozwiązań ingerujących w model dokumentowy tego postępowania. W prawie procesowym, a zwłaszcza w postępowaniu wieczystoksięgowym, nie obowiązuje zasada „co nie jest zakazane, jest dozwolone”, lecz

zasada legalizmu i formalizmu procesowego. Oznacza to, że sąd może oprzeć wpis wyłącznie na dokumentach, których charakter i sposób funkcjonowania w postępowaniu wynikają z obowiązujących przepisów ustawowych. Nie można również zgodzić się z twierdzeniem, że stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości opiera się wyłącznie na odwołaniu do „utrwalonej praktyki” funkcjonowania papierowych akt księgi wieczystej. Argumentacja przedstawiana przez Ministerstwo Sprawiedliwości odnosi się do obowiązującego modelu normatywnego postępowania wieczystoksięgowego, wynikającego z całokształtu regulacji ustawy o księgach wieczystych i hipotece, Kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisów wykonawczych regulujących prowadzenie ksiąg wieczystych i akt ksiąg wieczystych. Model ten zakłada, że podstawę wpisu stanowią dokumenty znajdujące się w aktach księgi wieczystej. Dokumenty te są przechowywane w sposób zapewniający ich trwałość, integralność oraz możliwość wieloletniej weryfikacji. Tymczasem projektowane rozwiązanie prowadziłoby do sytuacji, w której „oryginał” dokumentu pozostawałby poza aktami księgi wieczystej, w systemie teleinformatycznym pozostającym poza strukturą organizacyjną sądownictwa powszechnego, natomiast sąd dysponowałby wyłącznie wydrukiem dokumentu elektronicznego. Projektowana regulacja prowadzi zatem do zmiany podstaw wpisu bez równoczesnej zmiany modelu akt księgi wieczystej oraz bez stworzenia systemu elektronicznego repozytorium dokumentów funkcjonującego w ramach sądownictwa powszechnego. Wbrew stanowisku projektodawcy rozwiązanie to nie stanowi jedynie technicznego usprawnienia wymiany danych pomiędzy rejestrami publicznymi, lecz prowadzi do istotnej zmiany modelu postępowania wieczystoksięgowego oraz podstaw wpisu do księgi wieczystej. Tego rodzaju zmiana wymaga kompleksowej regulacji ustawowej w ramach przepisów dotyczących postępowania wieczystoksięgowego, a nie pośredniej ingerencji dokonywanej w ustawie – Prawo geodezyjne i kartograficzne. W szczególności należy zwrócić uwagę, że projekt nie przewiduje stworzenia repozytorium dokumentów elektronicznych funkcjonującego w ramach systemu sądownictwa powszechnego, które zapewniałoby trwałe przechowywanie, integralność oraz możliwość wieloletniej weryfikacji dokumentów stanowiących podstawę wpisu. Do chwili obecnej taki system nie został wdrożony. Tym samym projektowana regulacja prowadzi do dopuszczenia *de facto* elektronicznych podstaw wpisu bez stworzenia systemowych gwarancji odpowiadających obecnemu modelowi akt papierowych. Nie można również zgodzić się z argumentacją MRiT odwołującą się do § 259 i § 267 ust. 5 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej. Przede wszystkim należy podkreślić, że zarządzenie Ministra Sprawiedliwości ma charakter aktu wewnętrznego i organizacyjnego. Nie stanowi ono źródła powszechnie obowiązującego prawa i nie może stanowić podstawy do modyfikowania zasad postępowania wieczystoksięgowego określonych w ustawach, w szczególności w ustawie o księgach wieczystych i hipotece oraz w Kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy § 259 i § 267 ust. 5 wskazanego zarządzenia regulują wyłącznie kwestie techniczno-organizacyjne związane z obiegiem dokumentów i funkcjonowaniem sekretariatów sądowych. Nie mogą być interpretowane jako normy kreujące nową kategorię dokumentów stanowiących podstawę wpisu w księdze wieczystej ani jako podstawa do przyjęcia, że ustawodawca dopuścił zmianę modelu dokumentowego postępowania wieczystoksięgowego. Argumentacja projektodawcy prowadzi w istocie do niedopuszczalnego odwrócenia hierarchii źródeł prawa poprzez wprowadzanie skutków materialnoprawnych i procesowych z aktu o charakterze

organizacyjnym. Tymczasem kwestie dotyczące podstaw wpisu do księgi wieczystej, charakteru dokumentów stanowiących podstawę wpisu oraz modelu akt księgi wieczystej mogą być regulowane wyłącznie w drodze ustawowej, przede wszystkim w ustawie o księgach wieczystych i hipotece oraz w Kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy ustawowe nie mogą być modyfikowane ani podważane przez akty o charakterze organizacyjnym. Tym samym fakt, że zarządzenie Ministra Sprawiedliwości przewiduje możliwość przekazywania dokumentów w formie elektronicznej do celów organizacyjnych sądów, nie zmienia ani nie uchyla wymogów ustawowych dotyczących podstaw wpisu w księdze wieczystej, w szczególności wymogów odnoszących się do formy dokumentu oraz sposobu jego przechowywania w aktach księgi wieczystej. Nie można również podzielić argumentacji projektodawcy odnoszącej się do kwestii organizacyjnych i kadrowych. Fakt, że wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach (ZSIN) przyniosło określone usprawnienia w zakresie przekazywania zawiadomień pomiędzy księgami wieczystymi a ewidencją gruntów i budynków (czego Minister Sprawiedliwości nie podważa) nie oznacza automatycznie, że sądy dysponują odpowiednimi zasobami organizacyjnymi i technicznymi do realizacji nowych obowiązków związanych z drukowaniem dokumentów elektronicznych mających stanowić podstawę wpisu. Elektroniczne przekazywanie zawiadomień z ksiąg wieczystych do ewidencji gruntów i budynków oraz projektowane rozwiązanie dotyczące podstaw wpisów do ksiąg wieczystych mają odmienny charakter prawny i organizacyjny. W pierwszym przypadku chodzi o techniczną wymianę informacji pomiędzy rejestrami publicznymi. W drugim natomiast projektodawca zmierza do zmiany modelu dokumentowego postępowania sądowego oraz zasad funkcjonowania akt księgi wieczystej. Nie można również zaakceptować twierdzenia projektodawcy, że projektowane przepisy mają jedynie „wyegzekwować” od sądów obowiązki już obecnie istniejące, a ich niewykonywanie wynika z „praktyki i wygody pracowników sądów”. Stanowisko to pomija, że zgłaszane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zastrzeżenia mają charakter systemowy i wynikają z obowiązującego modelu postępowania wieczystoksięgowego oraz konstytucyjnych zasad bezpieczeństwa obrotu prawnego i pewności praw. Problem nie sprowadza się bowiem do kwestii organizacyjnych czy technicznych, lecz do braku ustawowych podstaw dla uznania dokumentów elektronicznych przekazywanych za pośrednictwem ZSIN za samodzielną podstawę wpisu do księgi wieczystej, przy jednoczesnym braku kompleksowej reformy modelu akt ksiąg wieczystych. Projektowana regulacja prowadziłaby do sytuacji, w której sąd wieczystoksięgowy opierałby swoje rozstrzygnięcie na dokumencie funkcjonującym faktycznie poza aktami księgi wieczystej i poza systemem organizacyjnym sądownictwa powszechnego. Rozwiązanie takie jest trudne do pogodzenia zarówno z zasadą formalizmu postępowania wieczystoksięgowego, jak i zasadą bezpieczeństwa obrotu nieruchomościami. Oznacza to faktyczne uzależnienie możliwości weryfikacji podstaw wpisu od zewnętrznego systemu administracji publicznej, co budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej pozycji sądu oraz zasady samodzielności jurysdykcyjnej.

Odnosząc się do stanowiska Ministerstwa Rozwoju i Technologii dotyczącego mechanizmu, częstotliwości oraz trybu aktualizacji danych w ramach ZSIN, należy wskazać, że sama argumentacja projektodawcy potwierdza zasadność uwag zgłaszanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Projektodawca wskazuje bowiem, że kwestie dotyczące sposobu, trybu oraz standardów technicznych funkcjonowania ZSIN mają

zostać doprecyzowane dopiero na poziomie rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 24b ust. 4 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne. Dodatkowo deklarowana jest konieczność nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 2022 r. w sprawie zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach. Oznacza to, że sam projektodawca dostrzega, iż obecny model funkcjonowania ZSIN nie zapewnia rozwiązań umożliwiających realizację projektowanych przepisów w sposób gwarantujący aktualność, spójność oraz bezpieczeństwo danych wykorzystywanych w postępowaniu wieczystoksięgowym. Należy podkreślić, że projektowane przepisy zakładają w praktyce oparcie podstaw wpisów do ksiąg wieczystych na danych funkcjonujących w systemie teleinformatycznym, którego mechanizmy aktualizacji danych nie zostały dotychczas dostatecznie określone ani zapewnione. Samo wskazanie, że kwestie te zostaną uregulowane w przyszłej nowelizacji rozporządzenia, potwierdza, iż rozwiązania techniczne i organizacyjne konieczne dla prawidłowego funkcjonowania projektowanego modelu nie są jeszcze przygotowane. W szczególności należy zauważyć, że projektodawca nie wykazał, aby obecny model ZSIN zapewniał rzeczywistą aktualizację danych w trybie on-line. Tymczasem tylko taki model mógłby potencjalnie uzasadniać wykorzystywanie danych przekazywanych za pośrednictwem ZSIN jako podstawy wpisów w księgach wieczystych. Aktualność danych ma bowiem fundamentalne znaczenie dla bezpieczeństwa obrotu nieruchomościami oraz prawidłowości postępowania wieczystoksięgowego. W ocenie Ministra Sprawiedliwości konieczność dalszych zmian wykonawczych potwierdza również, że przewidziane w projekcie sześciomiesięczne *vacatio legis* jest niewystarczające. Przygotowanie systemu teleinformatycznego zapewniającego rzeczywistą, bezpieczną i stabilną wymianę danych pomiędzy ewidencją gruntów i budynków a sądami wieczystoksięgowymi, w szczególności z uwzględnieniem wymogów dotyczących integralności, trwałości oraz możliwości weryfikacji dokumentów stanowiących podstawę wpisów, wymaga rozbudowanych działań organizacyjnych, technicznych i legislacyjnych, których przeprowadzenie w tak krótkim terminie wydaje się nierealne.

Należy również podkreślić, że projektowana regulacja prowadzi w istocie do redystrybucji kosztów i obciążeń organizacyjnych z administracji geodezyjnej na sądownictwo powszechne. Projekt zakłada bowiem, że sądy wieczystoksięgowe będą zobowiązane do drukowania dokumentów elektronicznych przekazywanych za pośrednictwem ZSIN, ich kompletowania oraz włączania do akt ksiąg wieczystych. Wiąże się to nie tylko z dodatkowymi obowiązkami organizacyjnymi, lecz także z koniecznością poniesienia konkretnych wydatków finansowych. Wbrew twierdzeniom projektodawcy obecna infrastruktura techniczna sądów nie jest dostosowana do realizacji tego rodzaju zadań w projektowanym zakresie. Należy zwrócić uwagę, że dokumentacja geodezyjna obejmuje nie tylko standardowe zawiadomienia, lecz także wielkoformatowe mapy, wyrisy oraz inne dokumenty techniczne, których obsługa wymaga specjalistycznego sprzętu drukującego. Tego rodzaju urządzenia nie stanowią obecnie standardowego wyposażenia wydziałów wieczystoksięgowych.

Jednocześnie projektodawca pomija fakt (wielokrotnie mu przekazywany), że Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi obecnie kompleksowe prace legislacyjne dotyczące reformy postępowania wieczystoksięgowego, obejmujące docelowe rozwiązania umożliwiające funkcjonowanie dokumentów elektronicznych jako podstaw wpisu do ksiąg wieczystych. Prace te obejmują również budowę odpowiednich repozytoriów dokumentów elektronicznych zapewniających ich przechowywanie,

integralność, dostępność oraz możliwość długoterminowej weryfikacji. W ramach prowadzonych prac przewiduje się etapowe wdrażanie rozwiązań teleinformatycznych, w tym w pierwszej kolejności umożliwienie przesyłania zawiadomień do sądów wieczystoksięgowych za pośrednictwem ZSIN. Oznacza to, że projektowane obecnie przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii rozwiązania w omawianym zakresie mają charakter częściowy, bowiem po wejściu w życie planowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmian (wstępnie: jesień 2027 r.) staną się one zupełnie nieprzydatne, a w konsekwencji (w przypadku ewentualnego wdrożenia) będą najprawdopodobniej musiały ulec uchyleniu. Tym samym należy uznać, że plany te są nieskoordynowane z docelowym modelem reformy Ministerstwa Sprawiedliwości oraz doprowadzą do konieczności ponoszenia przez sądy istotnych wydatków budżetowych wyłącznie na krótki okres przejściowy (biorąc pod uwagę zwłaszcza pozostały jeszcze czas potrzebny do przejścia pełnego procesu legislacyjnego projektu ustawy UD60 oraz proponowane *vacatio legis*). W konsekwencji projektowana przez MRiT regulacja prowadziłaby do wprowadzenia tymczasowego i systemowo niepełnego modelu funkcjonowania dokumentów elektronicznych w postępowaniu wieczystoksięgowym, bez uprzedniego stworzenia kompleksowych podstaw organizacyjnych, technicznych i prawnych dla takiego rozwiązania. W ocenie Ministra Sprawiedliwości nie znajduje to uzasadnienia ani z punktu widzenia zasad prawidłowej legislacji, ani racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi. Mając powyższe na uwadze, Minister Sprawiedliwości podtrzymuje stanowisko, zgodnie z którym projektowany art. 24b ust. 1a–1c ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne nie powinien zostać wprowadzony do porządku prawnego w projektowanym brzmieniu. Kwestia dopuszczenia dokumentów elektronicznych jako podstawy wpisu w księdze wieczystej wymaga uprzedniego stworzenia kompleksowego modelu elektronicznych akt księgi wieczystej oraz dokonania spójnych zmian systemowych w ustawie o księgach wieczystych i hipotece, Kodeksie postępowania cywilnego oraz aktach wykonawczych regulujących postępowanie wieczystoksięgowe. Do czasu wprowadzenia takich rozwiązań brak jest podstaw prawnych do uznania dokumentów geodezyjnych sporządzonych w postaci elektronicznej, w tym przekazywanych za pośrednictwem ZSIN, za samodzielną podstawę wpisu w księdze wieczystej.

Z wyrazami szacunku
Z up. Ministra Sprawiedliwości
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/